

KUNSKAPSKRYSSNING 2019

Jakten på liv i rymden

Erik Zackrisson
Uppsala Universitet

Är vi ensamma?

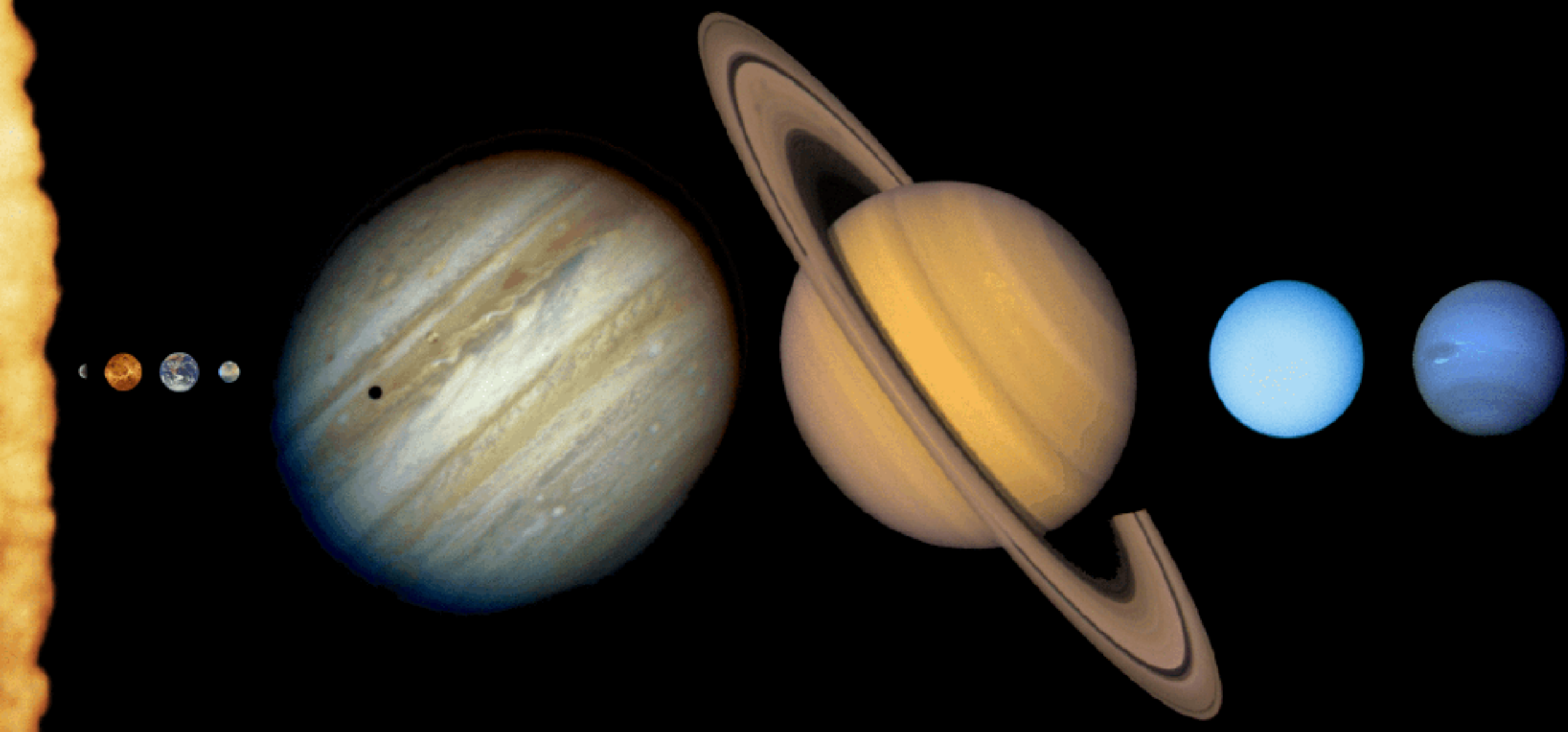

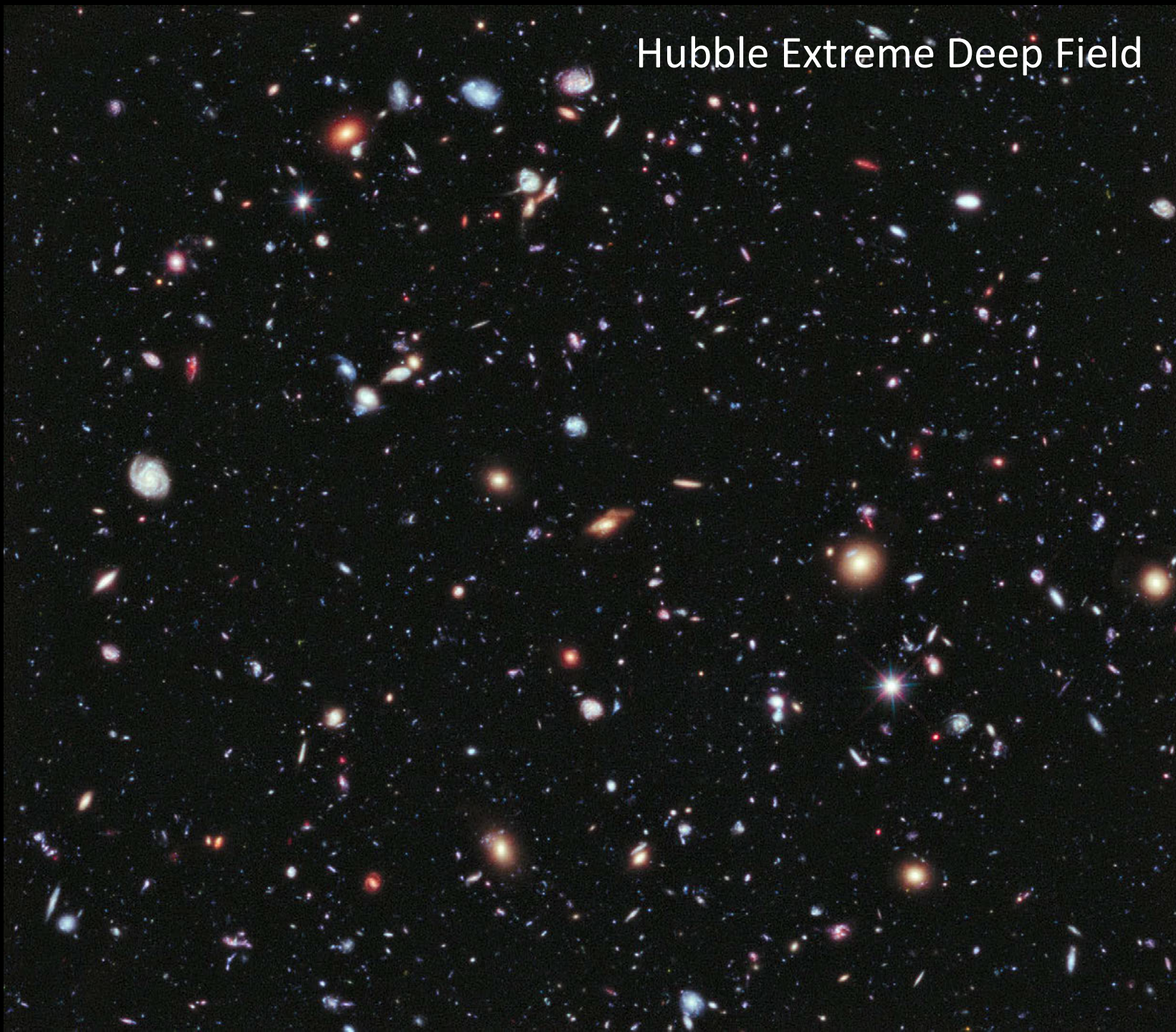
M i l k y   W a y   G a l a x y

Hubble Extreme Deep Field

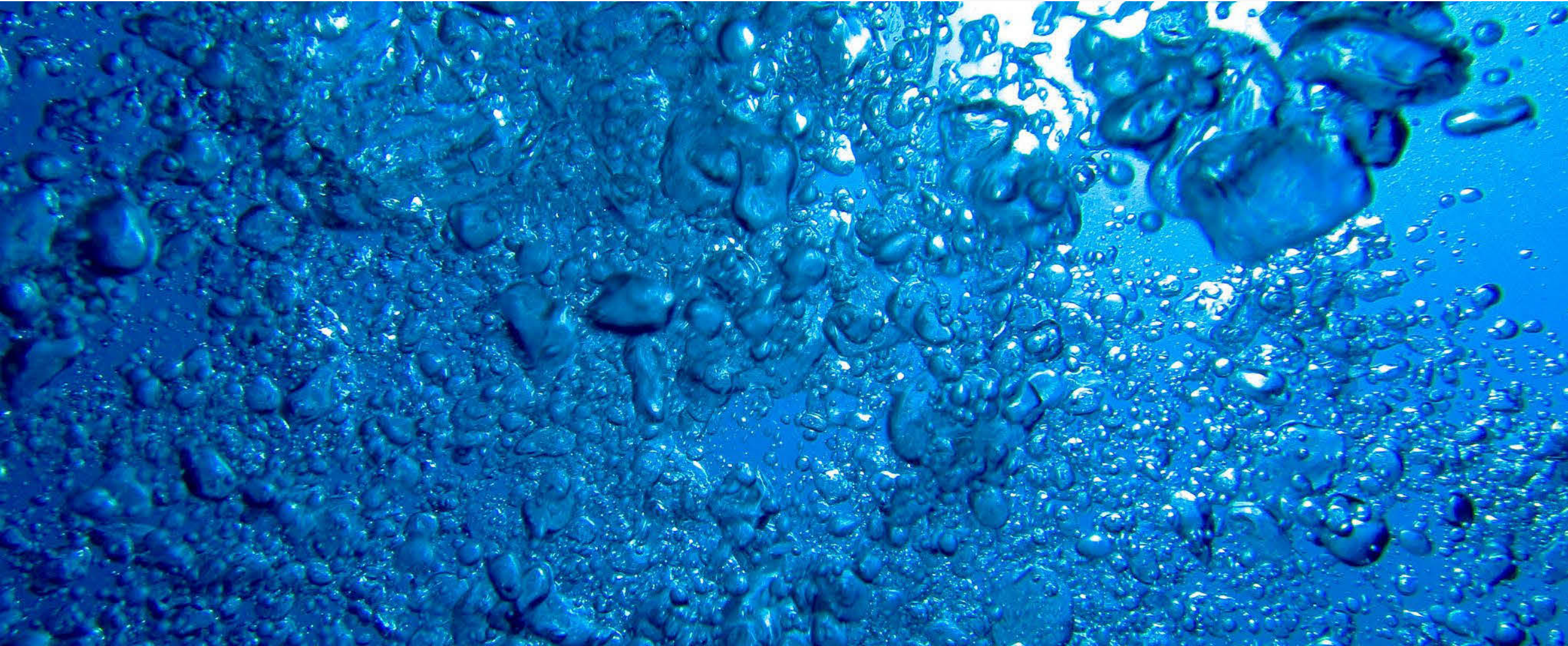

**”Fler stjärnor i vårt observerbara Universum än sandkorn
på alla jordens stränder” - Carl Sagan**

Allt liv på jorden är beroende av flytande vatten... Var i rymden hittar vi det?

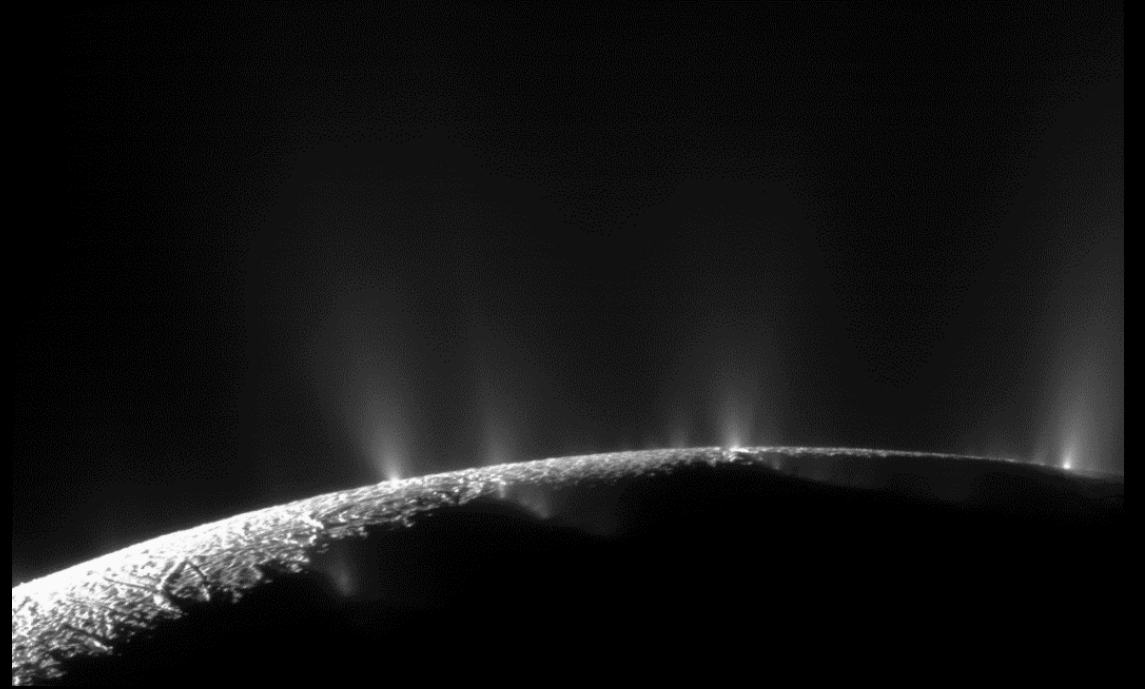
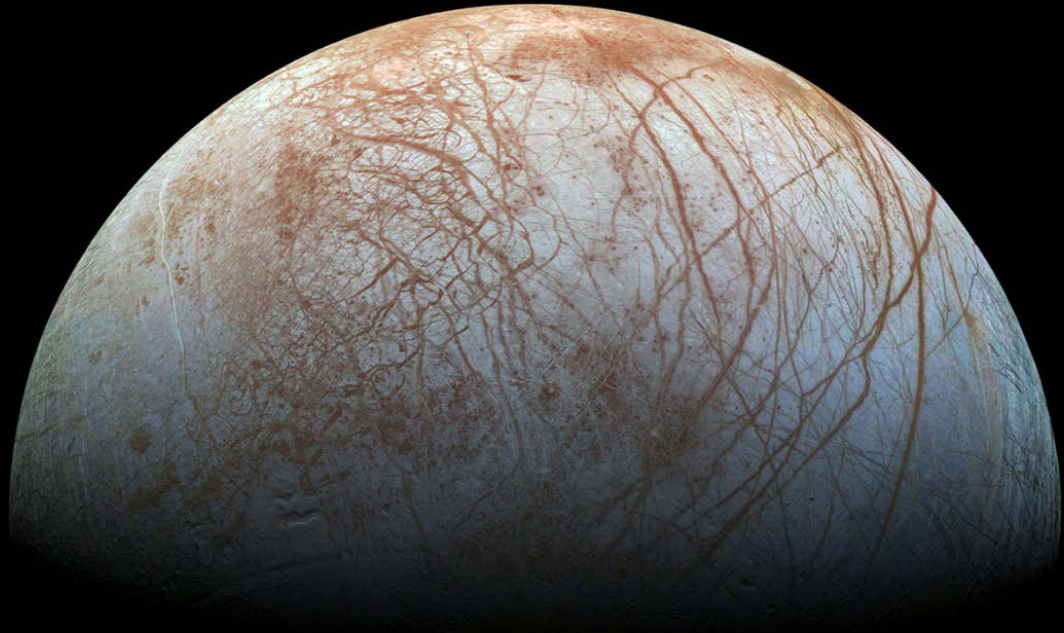

Mars

Europa & Enceladus

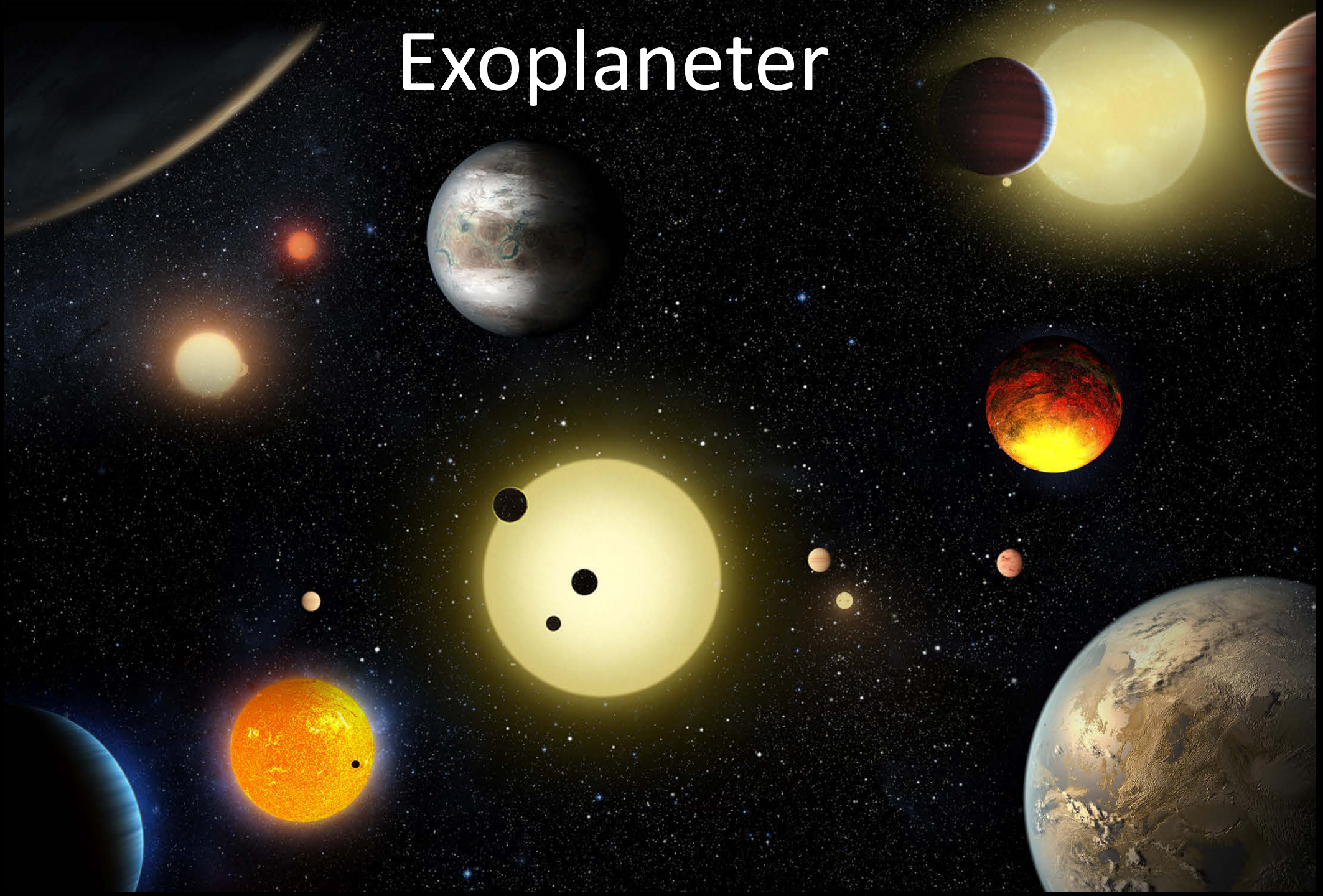

Björndjur

Exoplaneter

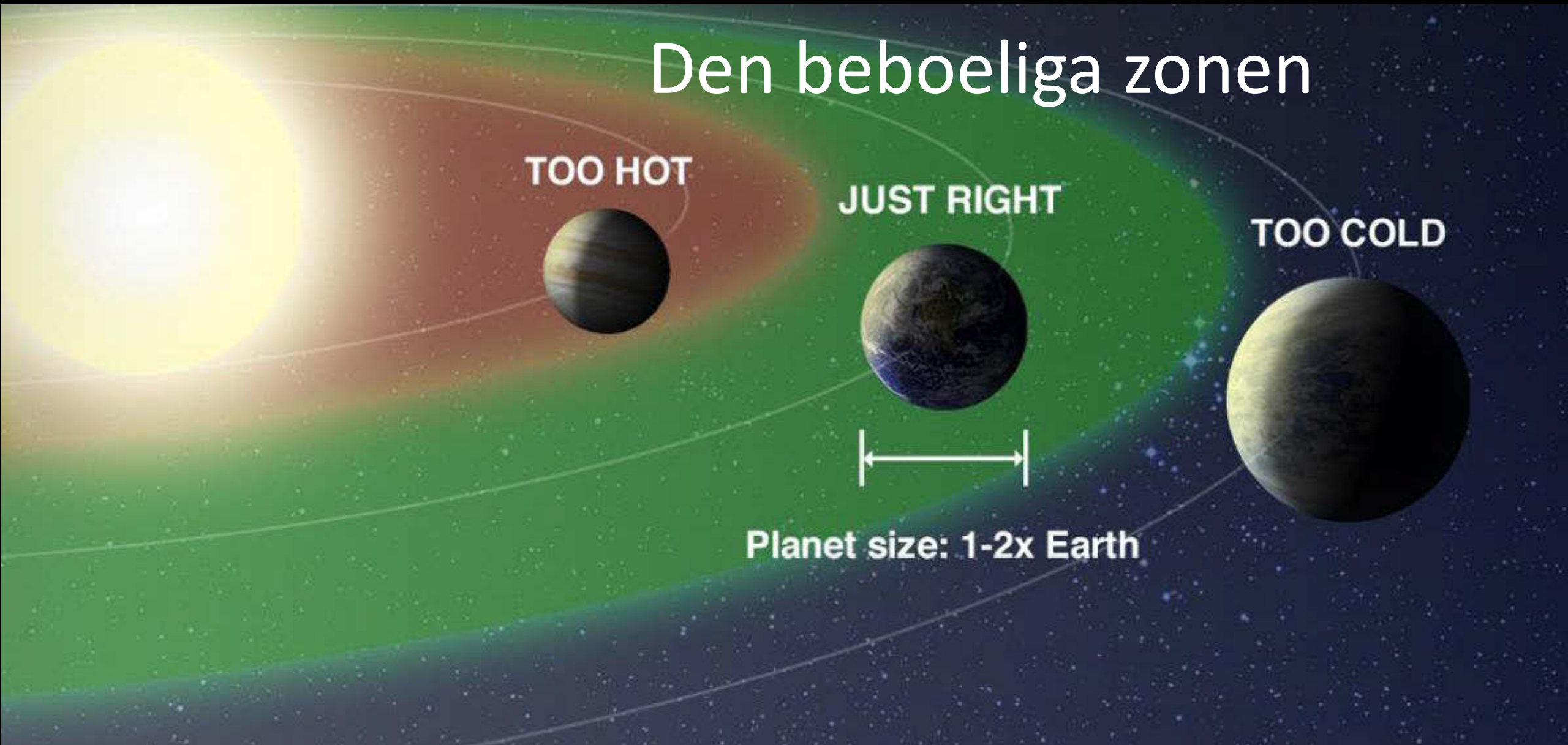

Mer än 4000 exoplaneter funna
- och många mycket märkliga

Den beboelige zonen

$\sim 10^{18}$ (en miljard miljarder) beboeliga, jordlika planeter kring stjärnor av solens typ i Universum

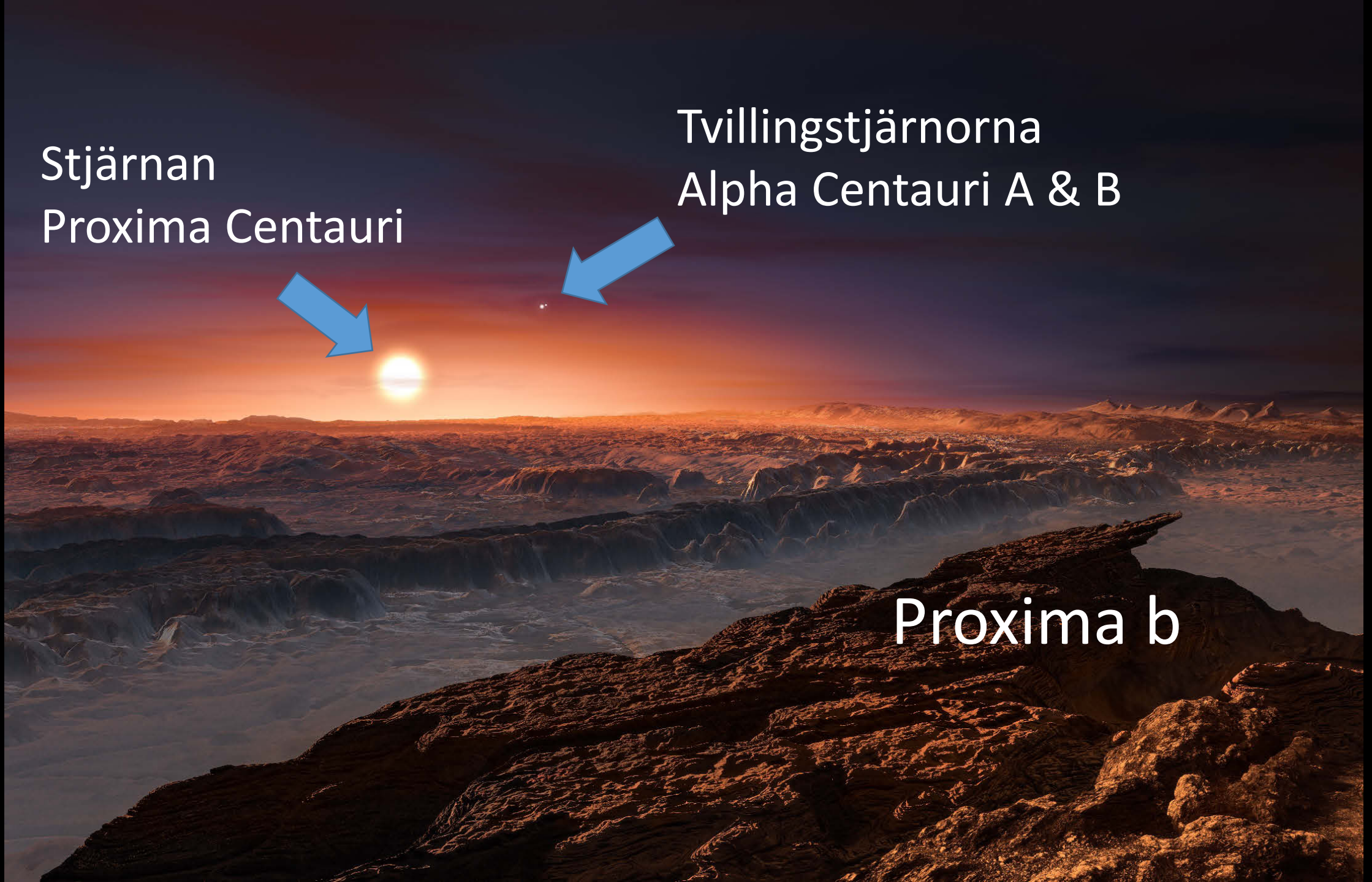

Stjärnan
Proxima Centauri

Tvillingstjärnorna
Alpha Centauri A & B

Proxima b

140 M

120 M

100 M

80 M

60 M

40 M

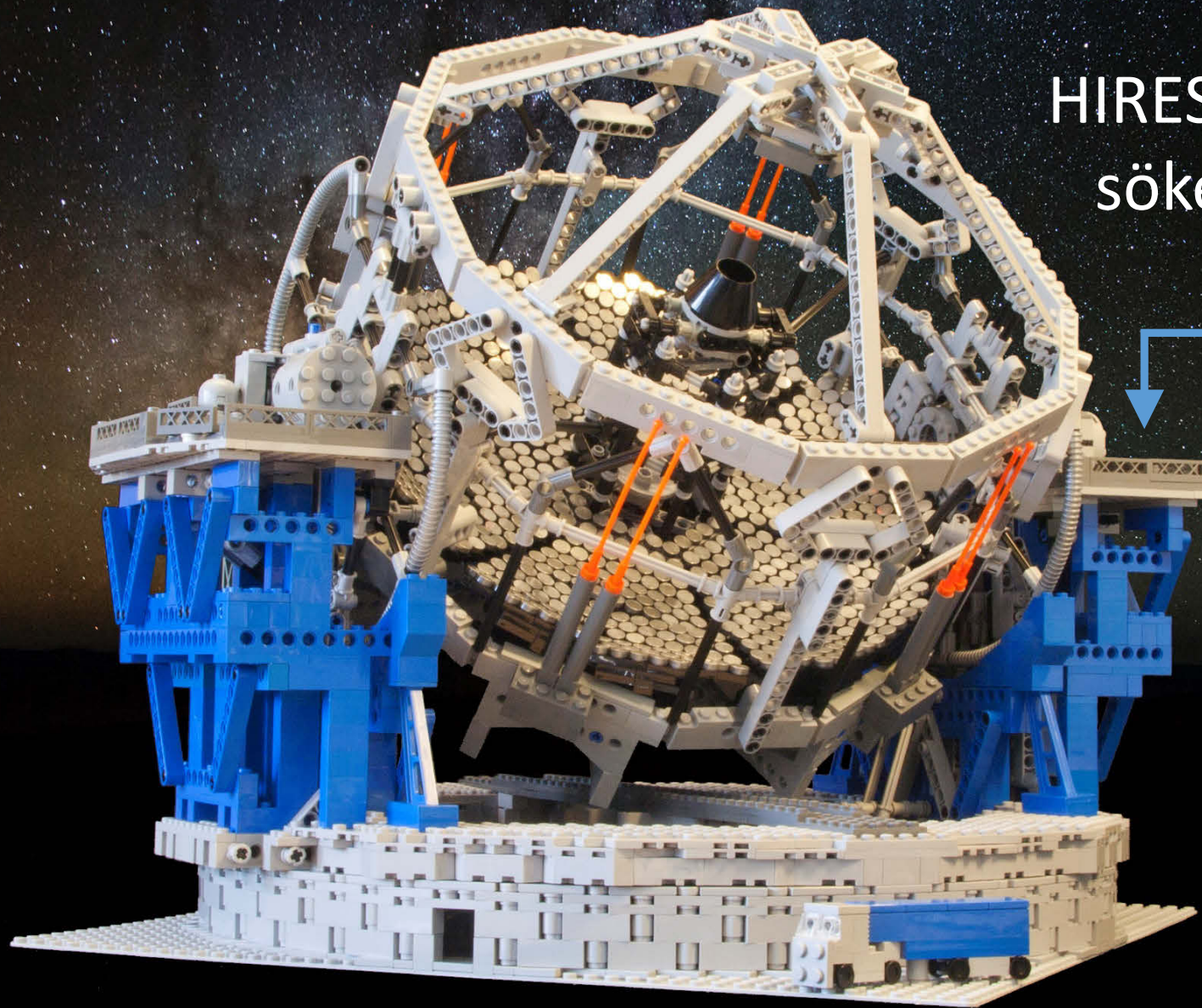
20 M

ELT

VLT

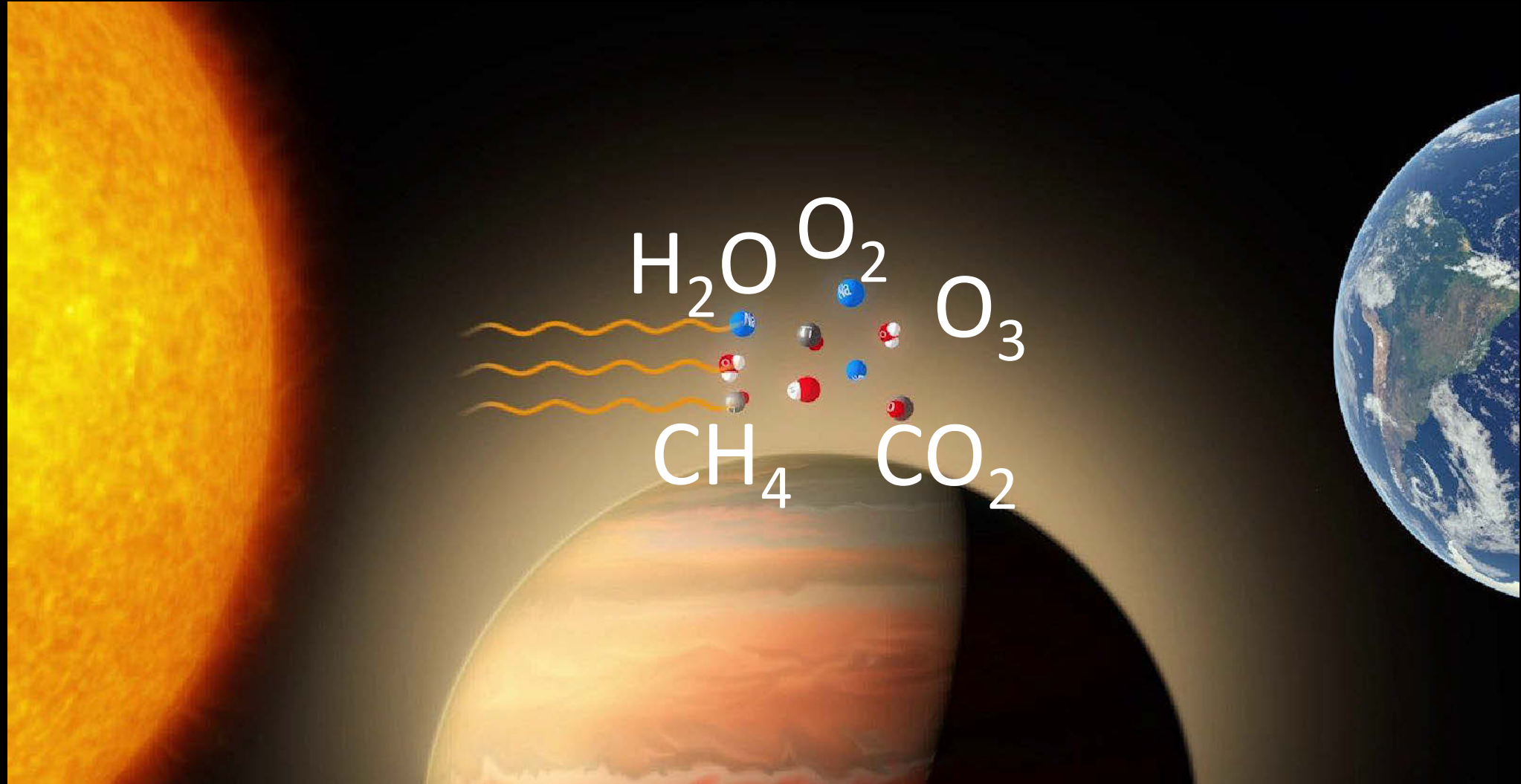

HIRES: Ett instrument som
söker efter liv i rymden

Målsättning för HIRES-instrumentet på ELT: Studera molekyler i atmosfären kring jordlika exoplaneter – hur vanligt är liv (i någon form)?

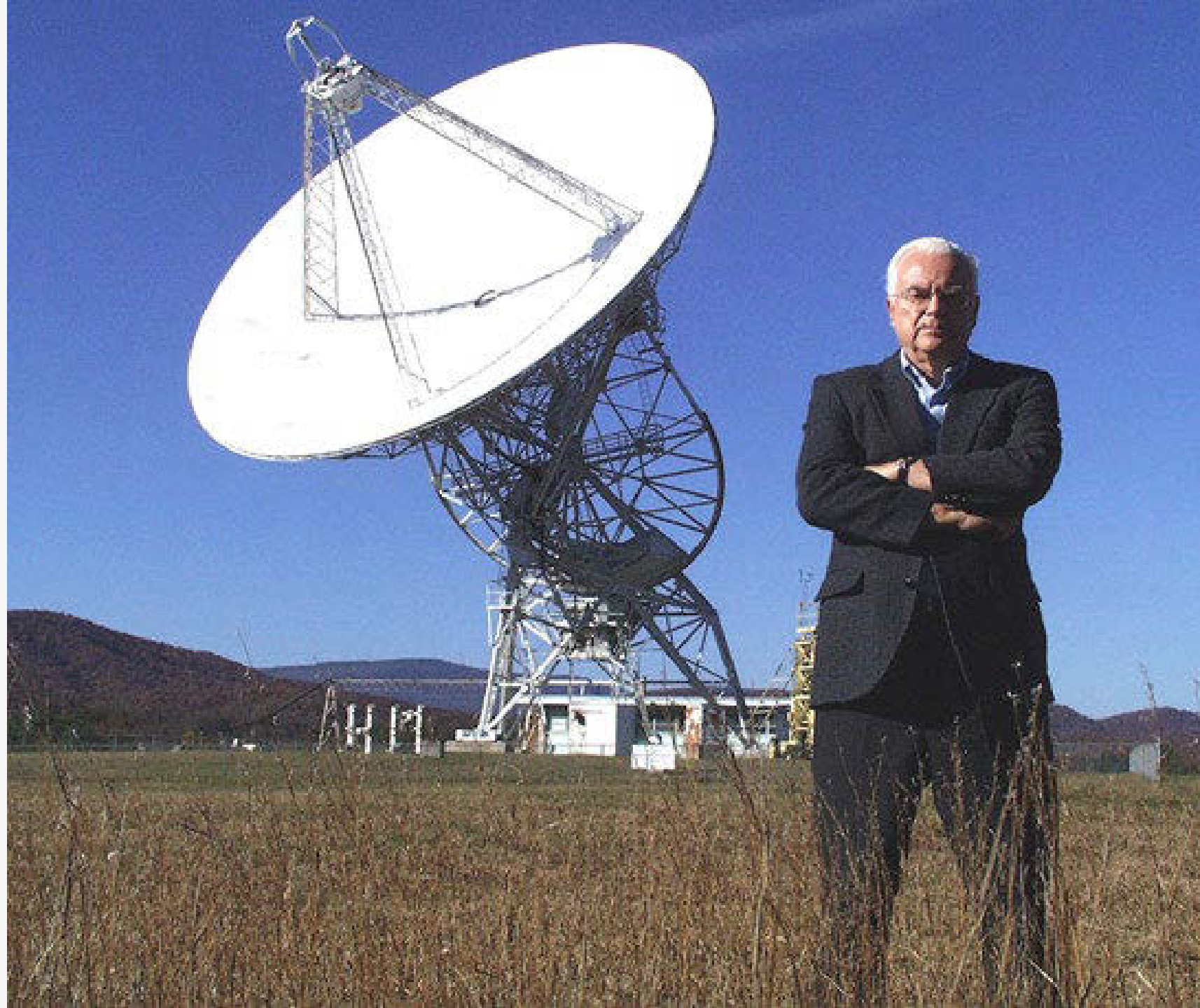

SETI

Searching for Extra-
Terrestrial Intelligence

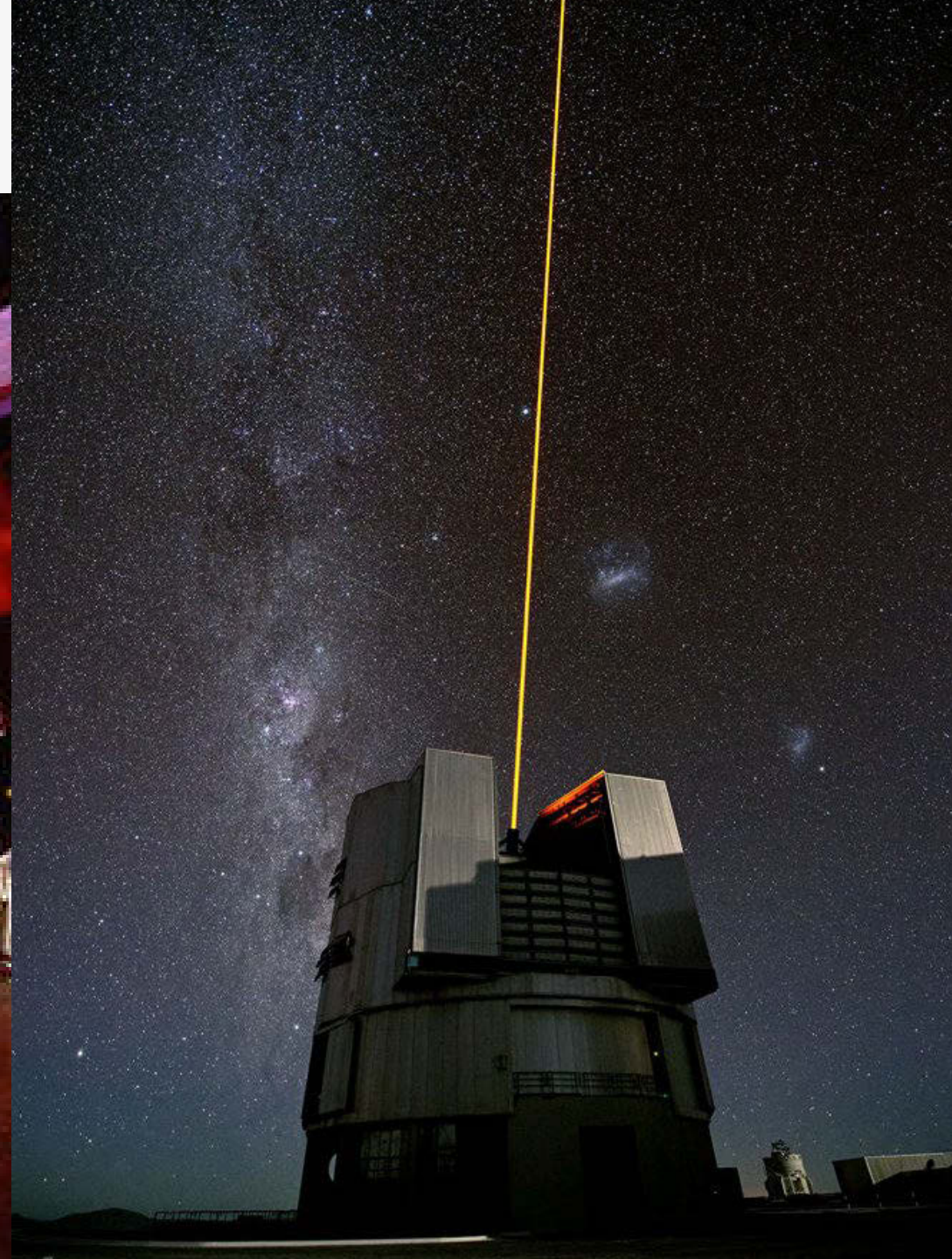
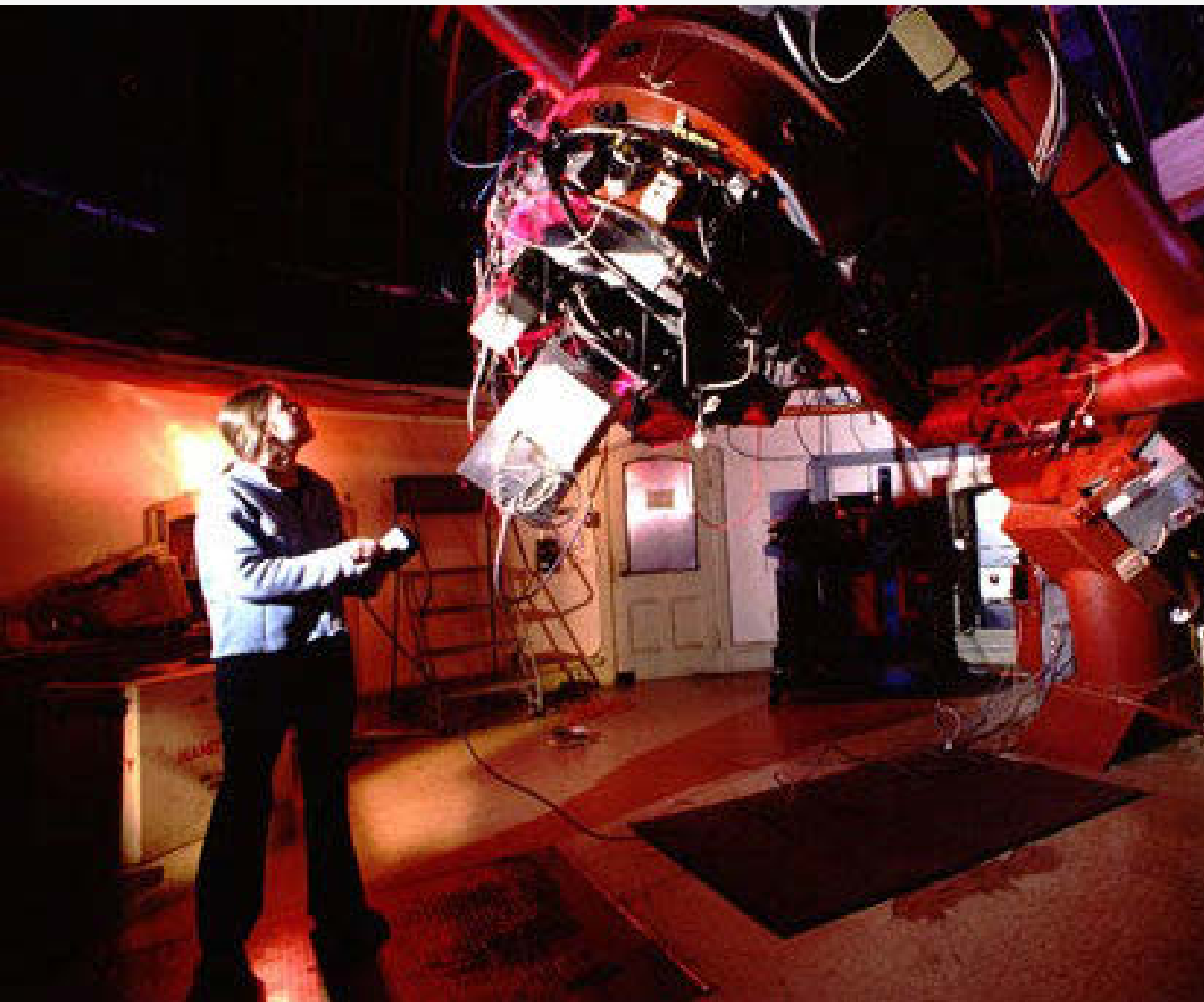

Project Ozma: Det allra första SETI-projektet (1960)

Laser-SETI

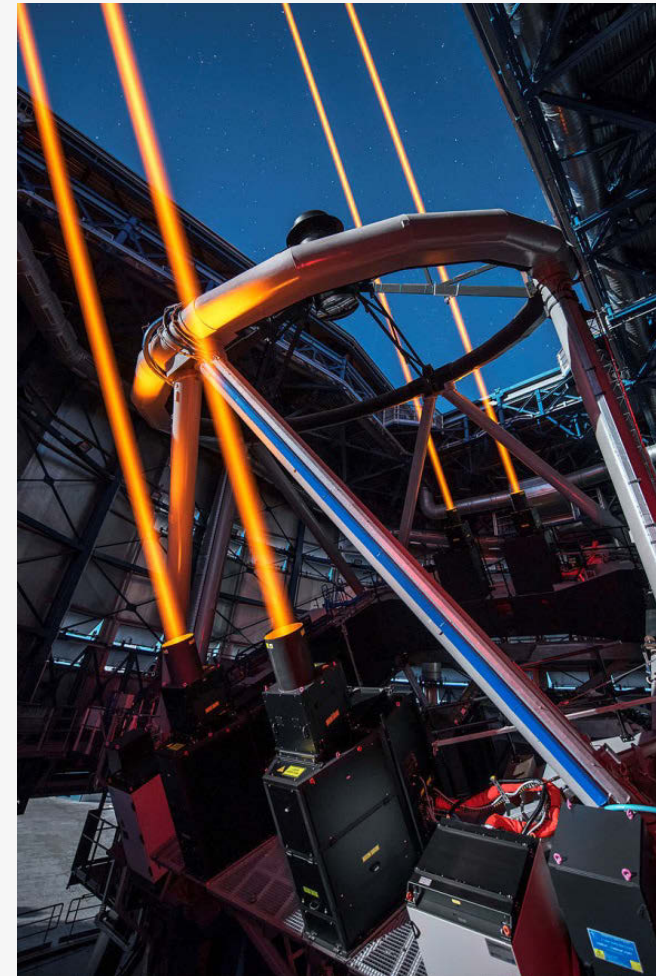

Idag: *Breakthrough Listen* (Satsning på 100 miljoner USD)

Flygplansradar går att
upptäcka ca 15 ljusår bort

100 W optisk laser går att
upptäcka ca 4 ljusår bort

På 2020-talet: Square Kilometer Array

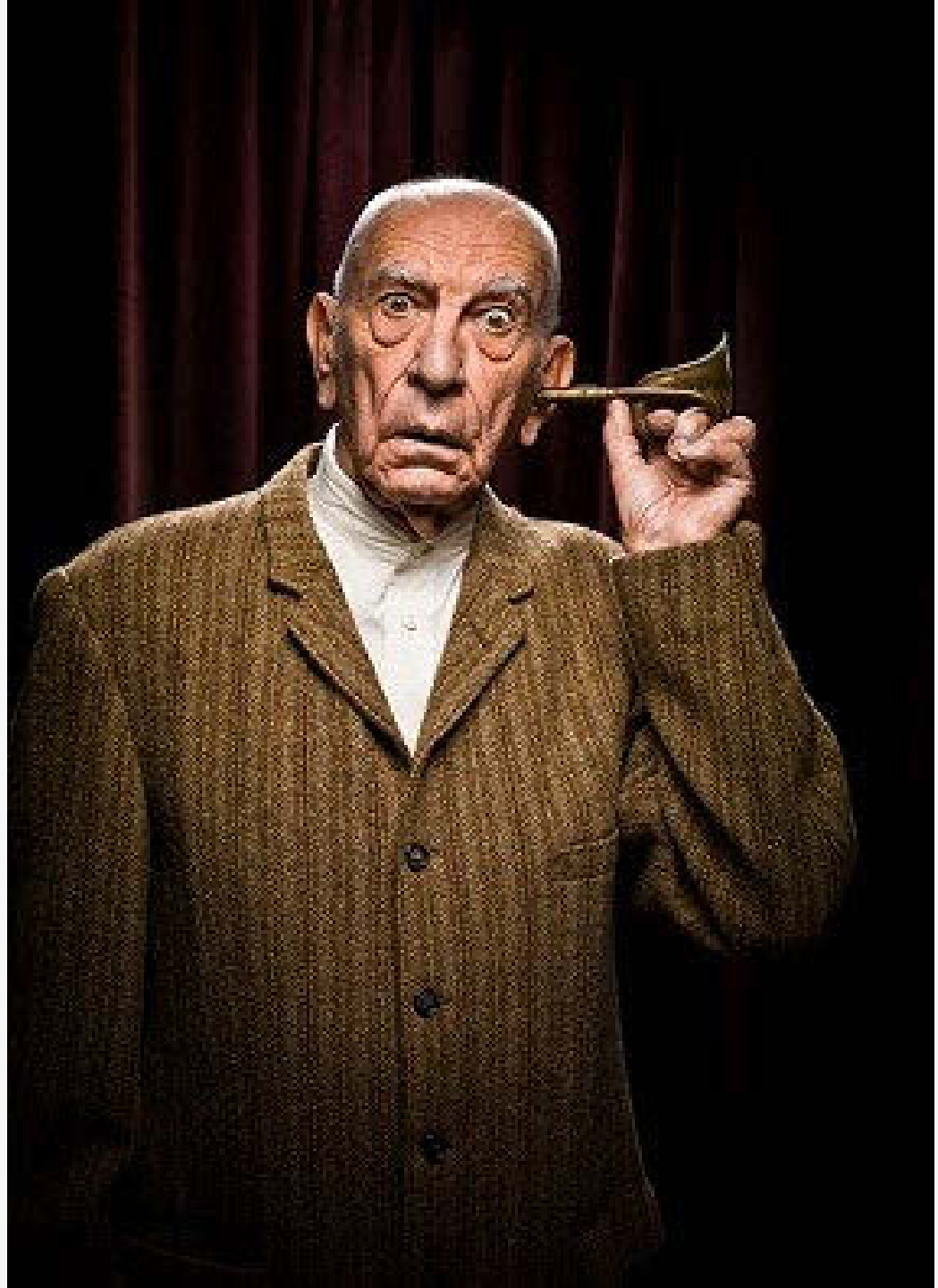
Kan upptäcka radiosändare
motsvarande vår flygplansradar
ca 100 ljusår bort

Trots nästan 60 år av
astronomisk signalspaning har
inga utomjordiska, intelligenta
signaler upptäckts...

Är vi för primitiva för att
någon ska vilja kommunicera
med oss? Eller är vi döva för
de signaler de skickar?

Fermis paradox

Förutsättningarna för liv i universum verkar vara goda...
Ändå uppfångar vi inga intelligenta signaler från rymden, ser inga tecken på utomjordisk teknologi eller rymdkolonier.
Var är alla utomjordingarna?

Möjlig lösning I: Civilisationer har kort livstid

Möjlig lösning II: Yttre rymden är överskattad

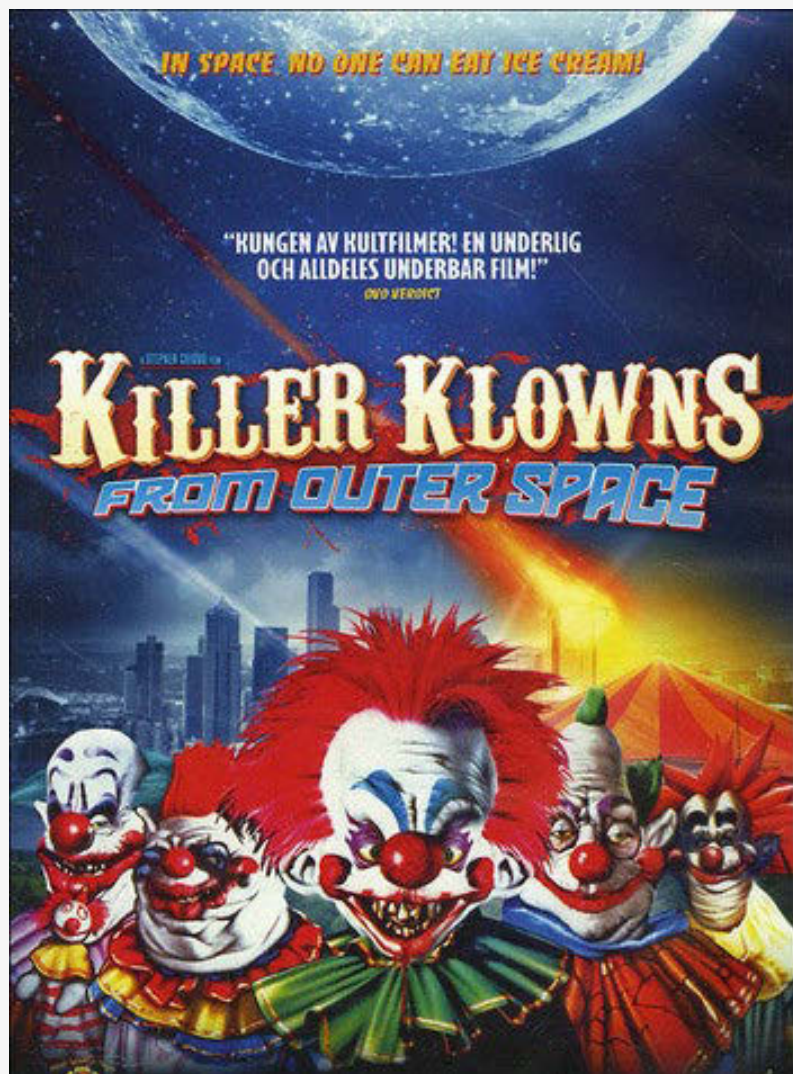

Möjlig lösning III: Rymden är en illusion

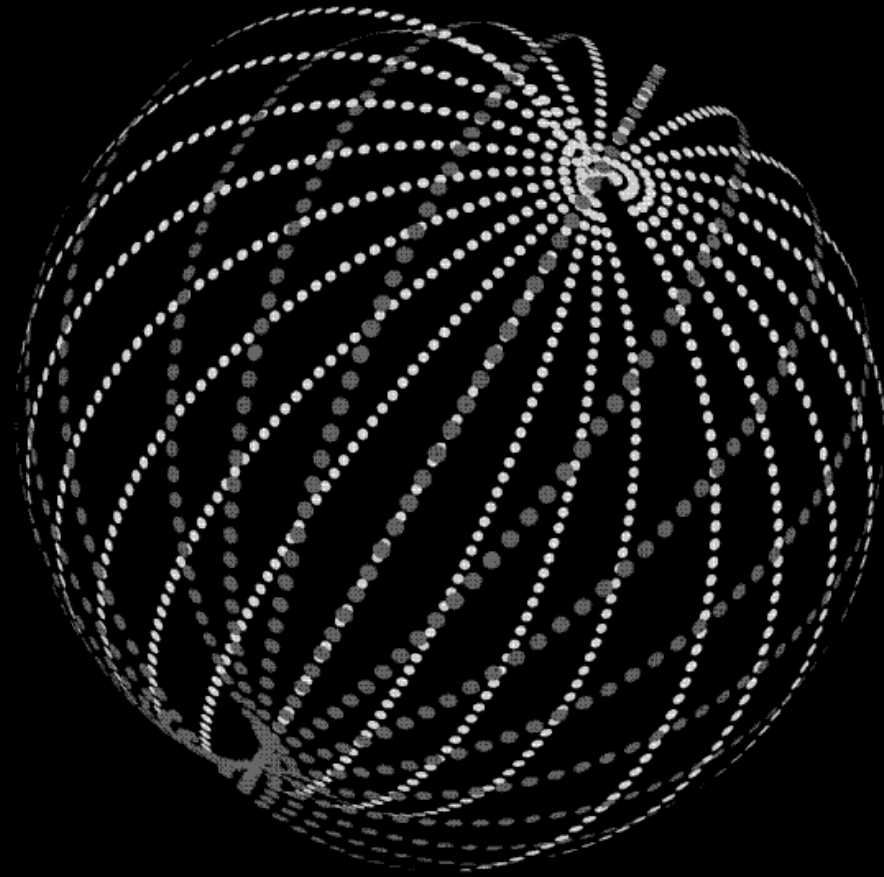
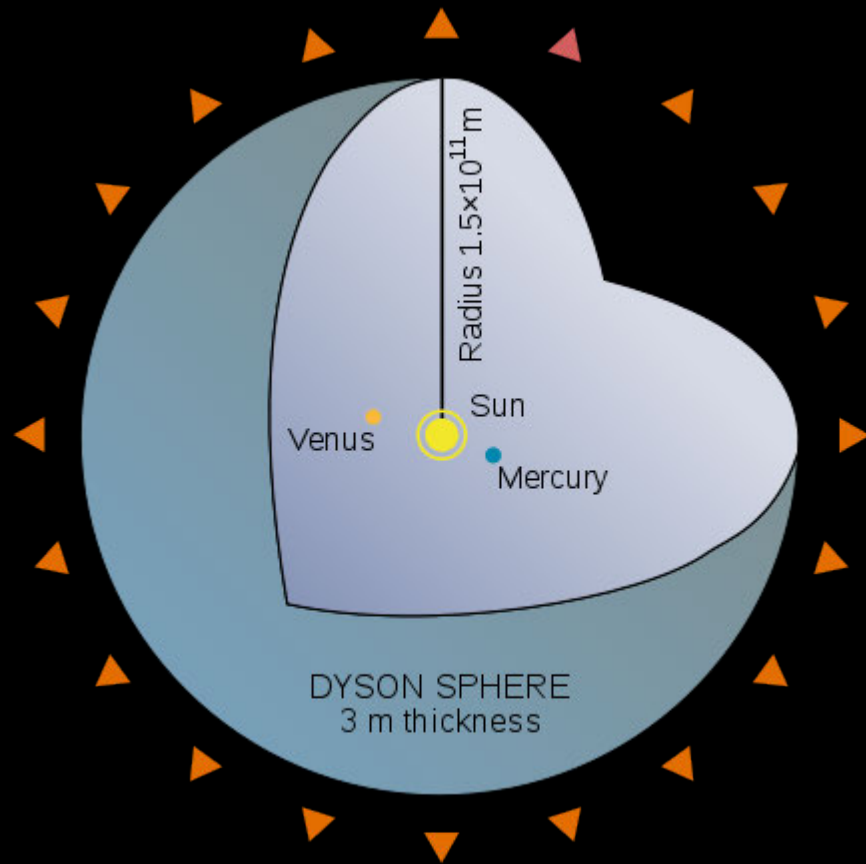

Möjlig lösning IV:
Om du är högljudd
så dör du

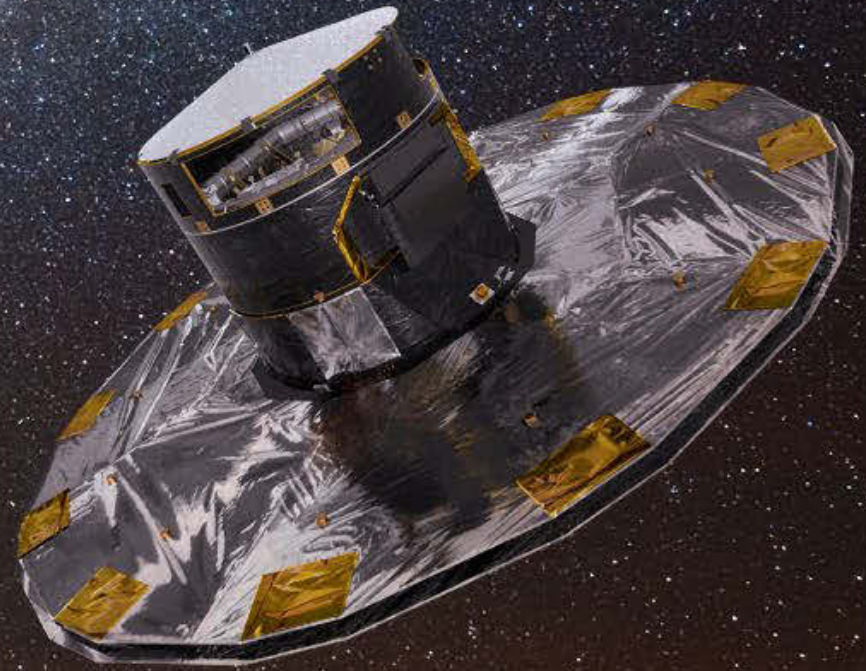

Alternativa sökstrategier I: Dyson-sfärer

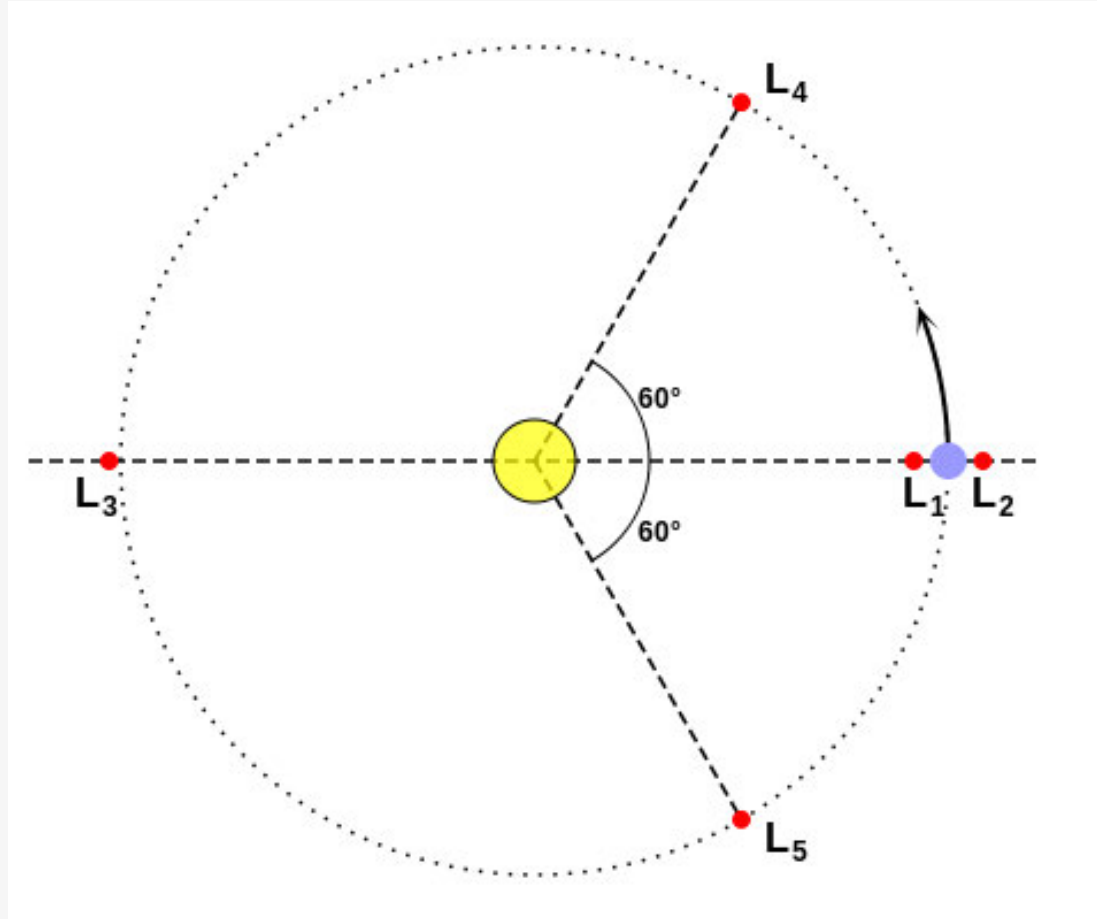

Gaia: Data för en miljard stjärnor

Alternativa sökstrategier II: Bracewell-sonder

Alternativa sökstrategier III: Bracewell-sonder på internet

www.ieti.org

Invitation to ETI

Primtalsfaktorisering

$$6 = 2 \times 3$$

$$10249505326854 = ?$$

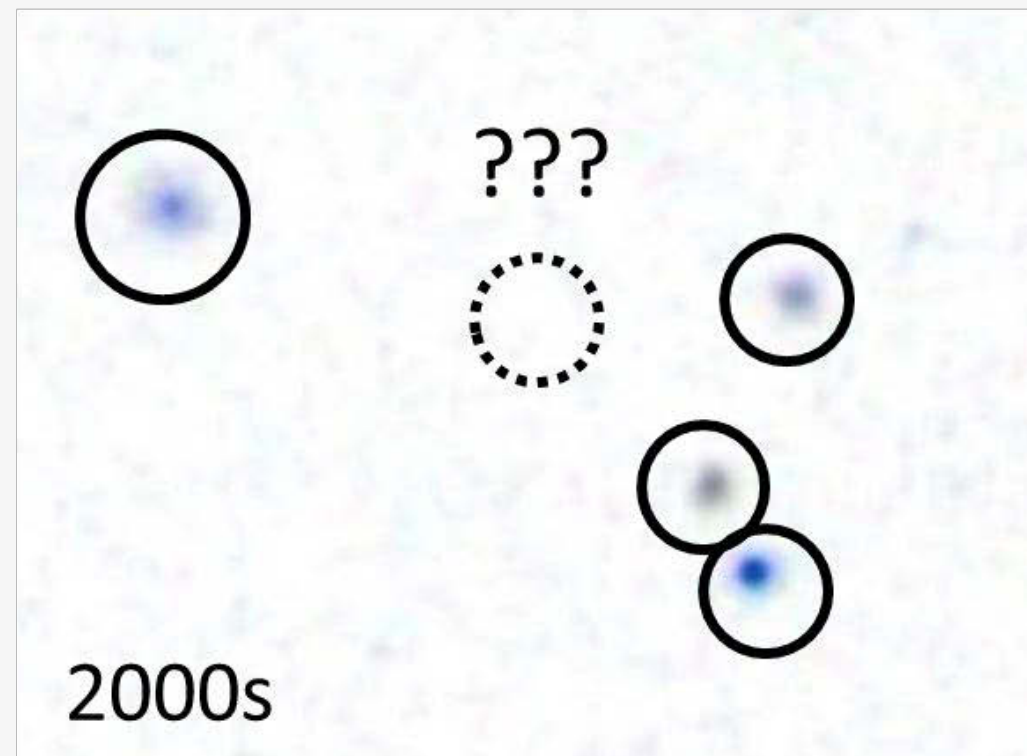
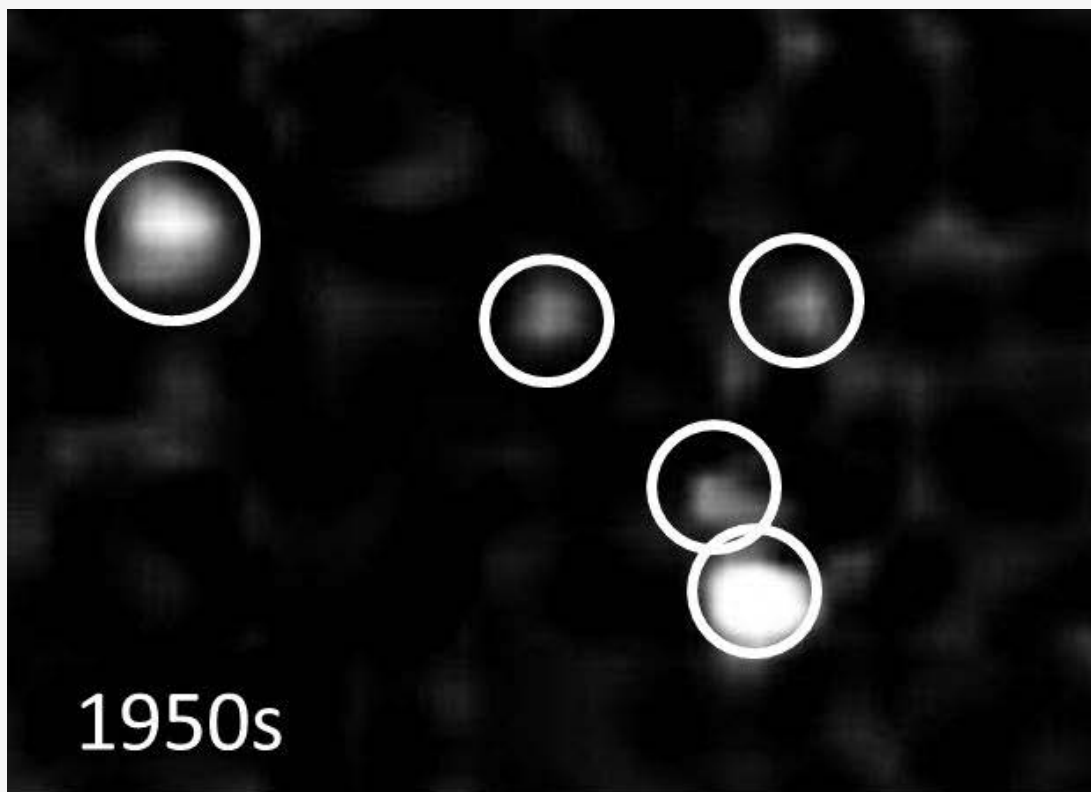
Alternativa sökstrategier IV:

Sök efter det omöjliga

**Clarke's 3rd law:
Any sufficiently
advanced
technology is
indistinguishable
from magic**

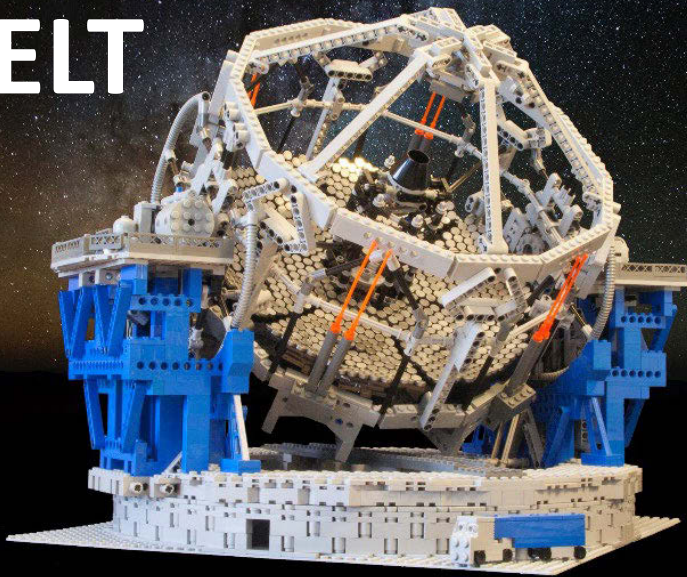
Stjärnor ska inte försvinna från natthimlen – men tänk om de ändå gör det?

2020-talet: Årtiondet då vi upptäcker liv i rymden?

ELT

SKA

Gaia

